

Załącznik Nr 21
do Uchwały Nr XXX/161/ 2010r.
Rady Gminy Banie Mazurskie
z dnia 23.08.2010r.

Plan Odnowy Miejscowości SAPAŁÓWKA na lata 2010 - 2017

Gmina Banie Mazurskie

Spis treści

1. Charakterystyka miejscowości
 - 1.1. Historia
 - 1.2. Położenie i klimat
 - 1.3. Struktura przestrzenna
2. Kierunki rozwoju
 - 2.1. Metoda opracowania Planu odnowy
 - 2.2. Czas i obszar realizacji Planu odnowy
 - 2.3. Finansowanie działań
 - 2.4. Główne cele i priorytety
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości
 - 3.1. Zasoby przyrodnicze
 - 3.2. Infrastruktura społeczna
 - 3.3. Infrastruktura techniczna
 - 3.4. Potrzeby środowiska lokalnego
 - 3.5. Dziedzictwo kulturowe
 - 3.6. Kapitał społeczny i ludzki
 - 3.7. Gospodarka i rolnictwo
 - 3.8. Obiekty i tereny
4. Ocena mocnych i słabych stron wsi (analiza SWOT)
 - 4.1. Mocne strony
 - 4.2. Słaby stron
 - 4.3. Szanse
 - 4.4. Zagrożenia
 - 4.5. Nasza wizja
5. Opis realizowanych projektów
6. Obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców
7. Powiązania Planu Odnowy z innymi dokumentami.
8. System wdrażania i monitorowania.
9. Public relations Planu Odnowy Miejscowości

1. Charakterystyka miejscowości

1.1. Historia

W 1576 roku Maciej Sapała z Kleszczewa w powiecie oleckim otrzymał od burgrabiego węgorszewskiego Jana von Ostau – 30 włók „za Wróblem” na założenie wsi czynszowej.

1.2. Położenie i klimat

Wieś Sapałówka położona jest w środkowej części gminy Banie Mazurskie w powiecie gołdapskim, nad rzeką Gołdapą, przy drodze Surminy - Juchnajcie. W latach 1975 – 1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa suwalskiego, po roku 1998 do województwa warmińsko-mazurskiego, aktualnie zamieszkuje w niej 70 mieszkańców

Leży na terenie Pojezierza Mazurskiego, które graniczy z Warmią. Nakładają się tu na siebie cechy klimatu morskiego oraz kontynentalnego. Region ten charakteryzuje się występowaniem długiej zimy, krótkim latem, dość znacznymi opadami oraz zachmurzeniem. Otaczający Surminy krajobraz charakteryzuje urozmaicona rzeźba terenu, liczne wzniesienia.

1.3. Struktura przestrzenna.

Sapałówka zlokalizowana jest nad rzeką Gołdapą, która poprzez Kanał Brożajski łączy się z Węgorapą, ta ostatnia zaś jest lewobrzeżnym dopływem Pregoly.

Zabudowa pochodzi głównie z przełomu XIX i XX w. i ma charakter kalenicowy. Licznie reprezentowane wsie zagrodowe, której przykładem może być wieś Sapałówka, mają również charakter kalenicowy, siedliska są zabudowywane wokół prostokątnego podwórza. Przeważa zabudowa z przełomu XIX/XX w. Ponadto występuje oddalona od wsi zabudowa kolonijna lub samodzielne siedliska. Charakterystycznym elementem architektury wsi Sapałówka jak również dawnych Prus Wschodnich są strome dachy kryte dachówką ceramiczną koloru ceglasto-czerwonego.

Skupiona zabudowa wsi Sapałówka występuje przy rozwidleniu drogi powiatowej są to głównie budynki mieszkalne.

2. Kierunki rozwoju

Plan odnowy miejscowości Sapałówka jest spójny z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Banie Mazurskie oraz Strategią Rozwoju Gminy Banie Mazurskie. Został opracowany zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na potrzeby składania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w zakresie działania „Odnowa i rozwój wsi objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”

2.1. Metoda opracowania Planu Odnowy

Plan odnowy miejscowości Sapałówka jest wynikiem rozmów władz samorządowych naszej gminy oraz mieszkańców sołectwa Surminy. Do opracowania planu wykorzystano również Strategię Rozwoju Gminy Banie Mazurskie oraz Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Banie Mazurskie.

Plan określa najważniejsze kierunki rozwoju wsi i sołectwa oraz możliwości i kolejność ich zrealizowania.

2.2. Czas i obszar realizacji Planu Odnowy

Obszarem realizacji Planu odnowy jest miejscowość i sołectwo Sapałówka. Plan odnowy obejmuje lata 2010-2017

2.3. Finansowanie działań

Źródłem finansowania zadań określonych w Planie odnowy będzie:

- budżet Gminy Banie Mazurskie
- zewnętrzne środki finansowe oraz fundusze strukturalne
- środki pomocowe.

2.4. Główne cele i priorytety

Głównymi celami odnowy miejscowości i sołectwa Sapałówka jest rozwój miejscowości zapewniający ograniczenie bezrobocia, podniesienie poziomu życia mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności turystycznej.

W dalszej części przedstawiono najważniejsze cele rozwojowe, które wyznaczili mieszkańcy Sapałówki :

1. Remont oświetlenia ulic i dróg
2. Remont dróg gminnych

3. Inwentaryzacja zasobów

3.1. Zasoby przyrodnicze

- Wody – przepływająca przez Sapałówkę ze wschodu na zachód rzeka Gołdapa dostarcza atrakcje wędkarzom, turystom szukającym wypoczynku nad brzegami wód, umożliwia uprawianie kajakarstwa.
- Lasy – Puszcza Borecka graniczą z sołectwem od strony południowej poprawia wygląd krajobrazu. Gwarantuje wypoczynek w ciszy i czystym powietrzu. Umożliwia odwiedzającym zbiórkę leśnego runa oraz obserwację dzikich zwierząt.
- Rzeźba terenu – kształtowała się w wyniku aktywności lodowcowej. Obok rynnowej doliny Gołdapy napotykamy silnie zróżnicowany krajobraz wysoczyzny polodowcowej.

Wieś od południa graniczy z Puszcą Borecką w której przeważają lasy mieszane, świerkowe oraz sosnowe. Oprócz świerka i sosny występuje też znaczna ilość lipy, grabu pospolitego, brzozy brodawkowatej, olchy czarnej i dębu szypułkowego. Na terenie oraz bliskim sąsiedztwie Surmin występują

liczne użytki zielone. Gatunkowy skład roślin na łąkach i pastwiskach jest zróżnicowany w zależności od podłoża oraz lokalizacji użytku. Lecz najczęstsze gatunki to babka średnia i lancetowata, bodziszek łąkowy, szczaw zwyczajny, konieczyna. W bliskim sąsiedztwie wsi, na terenie gminy Banie Mazurskie znajdują się w większości małe liczne jeziora.

3.2. Infrastruktura społeczna

- Kultura

Mieszkańcy Sapałówki i okolic korzystają z racji bliskiej odległości z imprez organizowanych w Baniach Mazurskich i od sierpnia 2010 roku ze świetlicy wiejskiej w Surminach.

- Turystyka

Obecnie na terenie miejscowości i sołectwa nie ma zorganizowanej bazy turystycznej. Nad rzeką Gołdapą czynnie wypoczywają wędkarze spoza terenu sołectwa i Gminy Banie Mazurskie. Ponadto na rzece Gołdapie uprawiane jest kajakarstwo, a okolice sołectwa w okresie wakacyjnym odwiedzane są przez zorganizowane grupy rowerowe. W pobliżu Sapałówki napotkać można okazałe żeremia bobrów.

- Oświata i sport

Młodzież szkolna dowożona jest do Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Baniach Mazurskich. Uczniowie aktywnie uczestniczą w imprezach organizowanych przez Zespół Placówek Oświatowych, Uczniowski Klub Sportowy, Ludowy Klub Sportowy „POGOŃ” w Baniach Mazurskich.

3.3. Infrastruktura techniczna:

- Wodociąg – cały obszar wsi ujęty jest siecią wodociagową
- Sołectwo nie ma podłączenia do sieci kanalizacyjnej poszczególne gospodarstwa odprowadzają ścieki bytowe do własnych szamb.
- Sieć dróg – układ komunikacyjny Sapałówki to droga powiatowa Surminy – Jany w gm. Gołdap, a także drogi gminne.
- Energia elektryczna – dostarczana jest do odbiorców liniami napowietrznymi. Sieć pracuje w oparciu o napięcie 15 KV i jest wykonana jako sieć napowietrzna na słupach żelbetowych.
- Sieć telefoniczna – w sołectwie jest 13 abonentów podłączonych do centrali automatycznej w Baniach Mazurskich. Ponadto Sapałówka objęta jest sygnałem sieci telefonów komórkowych ERA, Idea oraz Plus GSM.
- Podmioty gospodarcze – obecnie we wsi nie funkcjonują żadne miejscowe podmioty prowadzące działalność gospodarczą,
- Przemysł – na terenie wsi nie występują żadne zakłady przemysłowe.
- Handel – na terenie Sapałówki nie ma żadnego punktu handlowego
- Ochrona zdrowia.

Mieszkańcy miejscowości i sołectwa korzystają z opieki medycznej Poradni Medycyny Rodzinnej HOLMED w Baniach Mazurskich (1 lekarz rodzinny, stomatolog i rehabilitant)

- Mieszkalnictwo:
Brak zorganizowanych form mieszkaniowych (Wspólnoty Mieszkaniowe). Zdecydowana większość lokali mieszkaniowych jest we władaniu rolników i osób prywatnych.
- Pomoc społeczna:
Mieszkańcy korzystają z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, który prowadzi działalność w zakresie dożywiania uczniów, usług opiekuńczych oraz przyznawania prawa do świadczeń pomocy społecznej w formie zasiłków.
- Bezpieczeństwo publiczne:
Zapewnia Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi.
- Brak Obiektów sakralnych:
- Komunikacja

Przez miejscowość Sapałówka przebiega droga powiatowa Nr 1768N, która prowadzi do miejscowości Jany w gminie Gołdapi. Pozostałe drogi są drogami gminnymi.

3.4. Potrzeby środowiska lokalnego

- a) Środowisko przyrodnicze:
Zagospodarowanie rzeki Gołdapy dla celów rekreacyjnych, kajakarstwa i sportów wodnych.
- b) Turystyka
Wykorzystanie turystyczne okolicznych lasów.
- b) Infrastruktura i gospodarka:
 - Remont oświetlenia ulic i dróg
 - Remont dróg gminnych.

3.5. Dziedzictwo kulturowe

- zagroda nr 7, 1 ćw. XXw. (dom murowany, obora murowana, stodoła drewniana),
- młyn wodny XIX/XX w.
- cmentarz ewangelicki z XIX w.
- ślady osadnictwa pradziejowego i osada z przełomu XVII i XVIII w. (stanowisko nr 5)

3.6. Kapitał społeczny i ludzki.

Na terenie miejscowości Sapałówka nie ma zarejestrowanych organizacji pozarządowych. Dużą wartością mieszkających tu ludzi jest ich zaangażowanie w życie społeczne wsi. Przykładem mogą być działania dotyczące utworzenia w

pobliskich Surminach świetlicy wiejskiej, poprawę infrastruktury społecznej i technicznej. Miejscowość Sapałówka jest siedzibą Sołectwa Sapałówka.

3.7. Gospodarka i rolnictwo.

Sapałówka jest wsią typowo rolniczą, dlatego też znaczna część mieszkańców utrzymuje się pracując we własnych gospodarstwach rolnych. Na terenie sołectwa nie ma podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. W sołectwie funkcjonuje 30 gospodarstw rolnych. Są to przeważnie indywidualne gospodarstwa rodzinne. Dominuje produkcja zwierzęca – bydło mleczne, uzupełnieniem tej produkcji jest produkcja roślinna. Średnia wielkość gospodarstwa to 15,35 ha. W strukturze gleb przeważają gleby lekkie – kl. IV, V i VI. W miejscowości nie występują zakłady produkcyjne ani zakłady usługowe

3.8. Obiekty i tereny.

W miejscowości nie występuje rynek, zabudowa zwartej części miejscowości Sapałówka występuje głównie przy rozwidleniu drogi powiatowej są to budynki mieszkalne. Istotnym obiektem i terenem dla miejscowości jest nieczynny młyn wodny z przełomu XIX/XX wieku, aktualnie stanowi on własność prywatną.

4. Ocena mocnych i słabych stron wsi (analiza SWOT)

4.1. Mocne strony

- ukształtowanie terenu i szata przyrodnicza
- czyste środowisko
- ciekawe turystycznie i ekologicznie lasy oraz rzeka Gołdapa
- istniejąca linia energetyczna
- bliskość rynku wschodniego
- duża aktywność społeczna ludzi
- tania siła robocza

4.2. Słabe strony

- zbyt małe zainteresowanie zewnętrznych inwestorów
- bezrobocie strukturalne
- zubożenie ludności
- wyjazd młodych i wykształconych ludzi
- niedostateczny rozwój infrastruktury
- brak przejścia granicznego na terenie gminy z Obwodem Kaliningradzkim

4.3. Szanse

- przetwórstwo produktów rolnych
- rozwój drobnej przedsiębiorczości

- rolnictwo ekologiczne
- zwiększenie skupu produktów rolnych
- rozwój turystyki
- tworzenie gospodarstw agroturystycznych
- dostępne środki pomocowe na rozwój wsi
- modernizacja i poprawa stanu dróg

4.4. Zagrożenia

- nieopłacalność produkcji rolnej
- brak rynków zbytu
- wzrost bezrobocia
- zły stan rolnictwa
- sąsiedztwo bogatych i atrakcyjnych turystycznie gmin
- stereotyp słabej wsi, w którą nie warto inwestować
- brak warunków startu dla młodych osób

4.5 Nasza wizja

Sapałówka wsią estetyczną ekologiczną oraz kultywującą tradycje kulturowe, w której każdy będzie mógł rozwijać swoje zainteresowania.

Do realizacji wizji niezbędne są:

- 1) nowoczesne i energooszczędne oświetlenie uliczne
- 2) rozwinięta oferta agroturystyki,
- 3) wykształceni, aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy, a w szczególności aktywna i zaangażowana młodzież,
- 4) wieś uporządkowana, z zagospodarowanymi terenami zielonymi,
- 5) estetyczne i zadbane budynki, zagospodarowane i uporządkowane obejścia oraz ogródki przydomowe, estetyczne ogrodzenia.
- 6) uporządkowana gospodarka wodna i gospodarka odpadami wpływająca na czystość środowiska, czyste wody powierzchniowe i gruntowe po wybudowaniu przydomowych oczyszczalni ścieków,
- 7) nowoczesne i dochodowe rolnictwo, nie wpływające negatywnie na stan środowiska i otoczenia, produkujące wysokiej jakości produkty rolne.
- 8) dobry stan dróg łączących Sapałówkę z innymi miejscowościami.
- 9) odpowiednia lokalizacja i estetyczne przystanki

5. Opis realizowanych projektów

5.1. Remont oświetlenia ulic i dróg

5.1.1.Cel i przeznaczenie

Poprawa jakości życia mieszkańców miejscowości i Sołectwa Sapałówka.
Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kołowego i przechodniów na drogach,
poprawa wizerunku zewnętrznego miejscowości i sołectwa Sapałówka ,
ponadto:

- obniżenie mocy zainstalowanych urządzeń oświetleniowych i zmniejszenie energochłonności całego systemu oświetleniowego gminy,
- zmniejszenie kosztów zużycia energii elektrycznej oraz zmniejszenie kosztów utrzymania konserwacji oświetlania,
- ogólna poprawa stanu technicznego i niezawodności urządzeń oświetleniowych,
- zmniejszeniu wypadkowości, kradzieży i rozbojów
- ograniczenie emisji pyłów oraz innych zanieczyszczeń do atmosfery, dzięki zmniejszeniu zużycia energii elektrycznej na cele oświetlenia drogowego, co ma korzystny wpływ dla środowiska naturalnego.

5.1.2. Szacunkowy koszt i okres realizacji zadania, źródło finansowania

Instytucja realizująca zadanie	Urząd Gminy Banie Mazurskie
Ilość oprav	9
Szacunkowe koszty inwestycji (zł.)	10. 000,00
Kwota końcowa	9. 732,34
Źródła finansowania	Budżet Gminy Program Rozwoju Obszarów Wiejskich , inne źródła
Okres realizacji	2010 - 2011

5.2 Remont dróg gminnych.

5.2.1. Cel i przeznaczenie

Inwestycja ta poprawi bezpieczeństwo i ułatwi przemieszczanie się mieszkańców wsi i Sołectwa Sapałówka. Wpłynie na poprawę warunków życia i pracy, poprawi estetykę miejscowości.

5.2.2. Szacunkowy koszt i okres realizacji zadania, źródło finansowania

Instytucja realizująca zadanie	Urząd Gminy Banie Mazurskie
Szacunkowe koszty inwestycji (zł.)	2 000,00
Kwota końcowa	
Źródła finansowania	Budżet Gminy Program Rozwoju Obszarów Wiejskich , inne źródła
Okres realizacji	2010 - 2017

5.3. Budowa wodociągu na obszarze kolonijnym

5.3.1. Cel i przeznaczenie

Budowa infrastruktury technicznej jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania sołectwa Sapałówka oraz podniesienia standardu życia samych mieszkańców.

Realizacja projektu polepszy stan infrastruktury wodociągowej, co pozytywnie wpłynie na jakość wody pitnej oraz zdrowie mieszkańców, pozwoli lepiej rozwijać się gospodarstwom domowym wpłynie na wzrost atrakcyjności sołectwa Sapałówka .

5.3.2. Szacunkowy koszt i okres realizacji zadania, źródło finansowania

Instytucja realizująca zadanie	Urząd Gminy Banie Mazurskie
Szacunkowe koszty inwestycji (zł.)	900.000,00
Kwota końcowa	
Źródła finansowania	Budżet Gminy Program Rozwoju Obszarów Wiejskich , inne źródła
Okres realizacji	2010 - 2017

Pozostałe zadania do wykonania w ramach planu Odnowy miejscowości Sapałówka zawarte są w punkcie 2.4 Główne cele i priorytety oraz 3.4. określonego jako Potrzeby środowiska lokalnego.

6. Obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

W miejscowości Sapałówka można wyróżnić jeden obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzennej i jest to nieczynny młyn wodny z przełomu XIX/XX wieku, aktualnie stanowiący własność prywatną.

7. Powiązania Planu Odnowy z innymi dokumentami.

Realizacja priorytetów rozwojowych wymaga osiągnięcia celów długofalowych, które zgodne są z oczekiwaniami mieszkańców, jednocześnie zgodnymi z najważniejszymi dokumentami planistycznymi gminy tj. Strategią Rozwoju Gminy, Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Banie Mazurskie oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.

8. System wdrażania i monitorowania.

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Sapałówka rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Banie Mazurskie. Wdrożenie zleca się Wójtowi Gminy Banie Mazurskie, Radzie Sołeckiej Sołectwa Sapałówka oraz Sołtysowi .

Plan Odnowy Miejscowości będzie podlegał stałemu monitorowaniu. Proces ten będzie miał na celu analizowanie stanu zaawansowania przyjętych działań oraz zgodności ich z postawionymi założeniami. Plan będzie modyfikowany przez korekty i uaktualnianie jego zapisów. Stan realizacji zaplanowanych działań i ich weryfikacja będzie procesem ciągłym, trwającym od momentu rozpoczęcia planowanych inwestycji, poprzez realizację, aż do momentu zakończenia. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu stanu rzeczywistego realizacji zadań.

W monitorowaniu brać będą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Banie Mazurskie zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Sapałówka . Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka sołectwa Sapałówka.

9. Public relations Planu Odnowy Miejscowości

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Sapałówka wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów, opierać się będzie o :

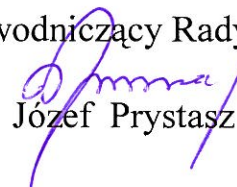
- Internet
- Promocję i reklamę bezpośrednią

Internet będzie głównym źródłem informacji o Planie Odnowy Miejscowości . Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Urzędem Gminy, a zainteresowanymi stronami.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wykonawców i inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Sapałówka.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości.

Przewodniczący Rady Gminy

Józef Prystasz